

Zmiany w postępowaniu administracyjnym

Maciej J. Nowak

dr, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, Zakład Prawa i Gospodarki Nieruchomościami, radca prawny, maciej.nowak@zut.edu.pl

1 czerwca 2017 r. weszły w życie szerokie zmiany w procedurze administracyjnej, w szczególności – w kodeksie postępowania administracyjnego. Można uznać je za ważne z różnych powodów, również z uwagi na fakt, że stanowią one próbę odpowiedzi na zgłaszane wielokrotnie postulaty (również w literaturze ekonomicznej). Wywiera to znaczący wpływ na wiele spraw dotyczących również prawa nieruchomości.

Kluczowe cele wprowadzanych zmian to przyspieszenie postępowań administracyjnych oraz wprowadzenie do tychże postępowań szerszej niż obecnie partycypacji społecznej. Można w tym kontekście zwrócić uwagę na kilka ważnych rozwiązań. Przykładowo, znacznemu rozszerzeniu uległy najważniejsze zasady w postępowaniu administracyjnym. Zgodnie z art. 7a kodeksu, jeżeli przedmiotem postępowania administracyjnego jest nałożenie na stronę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie stronie uprawnienia, a w sprawie pozostają wątpliwości co do treści normy prawnej, to wątpliwości te rozstrzygane są na korzyść strony, chyba, że sprzeciwiają się temu sporne interesy stron, albo interesy osób trzecich, na które wynik postępowania ma bezpośredni wpływ. Ta sama zasada została również dostosowana do rozstrzygnięcia wątpliwych stanów faktycznych.

W praktyce niektóre strony postępowania mogą niniejsze zasady zbyt daleko interpretować, uznając na przykład, że w każdej sytuacji wątpliwość dotycząca stanu faktycznego lub wykładni przepisów musi być rozstrzygana na ich korzyść. Oczywiście tak nie jest. Przedmiotowa regulacja znajdzie zastosowanie tylko wtedy, gdy może wystąpić obciążenie strony obowiązkiem, lub odebranie jakiegos uprawnienia. Także dotyczy to decyzji wymierzającej rentę planistyczną, ale już nie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Osobnym problemem, który w wielu konkretnych przypadkach wymaga osobnej analizy orzecznictwa, będzie określenie

tego, kiedy rzeczywiście można stwierdzić, że w sprawie "występują wątpliwości co do treści normy prawnej". Trzeba mieć świadomość tego, że niektóre strony mogą próbować takie wątpliwości prowokować na siłę, w celu uzyskania korzystnego dla nich rozstrzygnięcia.

Osobną uwagę należy zwrócić na liczne zmiany przyspieszające postępowanie administracyjne. Przykładowo, strony mogą zrzec się prawa do wniesienia odwołania od decyzji wydanych w pierwszej instancji, przyspieszając tym samym ich wykonalność. Wprowadzono nową instytucję, z której strony mogą skorzystać, czyli ponaglenie. Stanowi ona formę zgłoszenia (co do zasady do organu wyższego stopnia) beczynności organu administracji publicznej prowadzącego daną sprawę, lub przewlekłości danego postępowania. Zwiększono również możliwy zakres działań organu odwoławczego rozpatrującego sprawę, przenosząc w pewnych przypadkach właśnie tam punkt ciężkości przy okazji analizy dowodów.

Z kolei mediacja ma umożliwiać polubowne rozwiązanie spraw spornych. Może prowadzić zarówno do zawarcia między stronami postępowania ugody, jak również poczynienia ustaleń między stroną a organem w przedmiocie treści przyszłej decyzji administracyjnej. Ustalenia te muszą rzecz jasna mieścić się w granicach obowiązującego prawa. Jednak i tak mamy do czynienia ze specyficzną sytuacją. Strona może z organem w sposób znacznie mniej sformalizowany wymieniać uwagi, a nawet udowadniać niektóre twierdzenia i w takim samym trybie czynić ustalenia w zakresie rozstrzygnięć administracyjnych.

Wprowadzone zmiany zasługują na pozytywną ocenę. Ewentualnym problemem może być wykładnia niektórych szczegółowych przepisów (czego przykład podano powyżej). Trzeba jednak pamiętać, że jest to ogólna cecha większych nowelizacji aktów prawnych, trudna do zupełnego wyeliminowania.